

Navne

Redaktion: Ole Bülow

Henvendelser om navnenyheder til navne@jp.dk
Henvendelser om dødsannoncer og mindeord på hverdage til annonce@jp.dk eller tlf. 87 38 35 35.

AKTUELT PORTRÆT

Krigssejlerne hyldes med mindesmærke

Kunstneren Per Arnoldi's mindesmærke over søfolkene i allieret tjeneste under Besættelsen afsløres i Ryvangen på den historiske dato 29. august.

LARS OLE KNIPPEL

navne@jp.dk

Den farverige Per Arnoldi favner vidt: kunstmaler, scenograf, grafiker, plakattegner, tv-vært og raconteur.

Sidstnævnte dækker over en dygtig og humorfyldt anekdote- og historiefortæller, og enhver, som har oplevet hans kommunikations-evner enten i et selskab, til et foredrag eller på tv, kan skrive under på, at der også er dækning for denne stillingsbetegnelse.

76 år er ikke nogen alder for den charmerende maler og ordsmed, der i 2011 modtog Modersmål-Prisen for sin elegante brug af det danske sprog, og som 20-årig debuterede på Charlottenborgs Forårsudstilling.

Nu er Per Arnoldi aktuell med to projekter, som illustrerer hans talent: monumentet "Sortladne hav" for de danske krigssejlere under Besættelsen i Mindelunden i Ryvangen og udsendelsen af erindringerne med den sigende titel "Solo".

Per Arnoldi's monument er resultatet af en idékonkurrence med 83 anonyme

forslag, udskrevet af Kirkeministeriet og Frihedskampens Mindefond, der har ønsket at placere mindesmærket i Mindelunden.

Ca. 6.000 danske søfolk traf et aktivt valg om at gå i allieret tjeneste, da store dele af handelsflåden blev afskåret fra Danmark ved Besættelsen den 9. april 1940.

1.000 søfolk omkom

Dermed kom søfolkene til bl.a. at deltage i de livsvigtige handelskonvojer mellem Storbritannien og USA og var desuden aktivt involveret i krigshandlinger.

I alt mobiliseredes 25 danske skibe og omkring 800 danske søfolk ved D-dagen i Normandiet den 6. juni 1944, og for første gang blev den danske indsats anerkendt og Danmark officielt inviteret til den højtidlige ceremoni i Frankrig ved 70-året for landgangen i Normandiet 2014.

Ved jubilæet havde Per Arnoldi skabt plakaten "1939 – krigssejlere – 1945 – De første frihedskæmpere".

I alt mistede Danmark flere end 1.000 søfolk i allieret tjeneste under Anden Verdenskrig.

»Søfolkene fortjener at blive rehabiliteret, efter at Danmark de tre første år opførte sig som en dubiøs nation. Nu kommer de endelig i selskab med de modige fra den lovløse guerilla, nemlig modstandsfolkene, der også satte deres liv på spil i kampen for Danmarks frihed,«

ARKIVFOTO: TORBEN STROYER

fortæller Per Arnoldi, der for over 20 år siden blev kontaktet af den daværende leder af Frihedsmuseet, lektor Jørgen H. Barfod, og bedt om at lave plakater i anledning af mindedage fra besættelsestiden.

Det er således blevet til plakater, der har markeret 50-, 60- og 70-året for Befrielsen, for D-dag i engelske og franske versioner, jødernes evakuering over Øresund i oktober 1943, folkestrejken i 1944 samt det nuværende monument i sort granit for krigssejlerne.

Historisk dato

Per Arnoldi har endvidere tegnet mindefondens logo og modtaget Frihedskampens Veteraners Mindemedalje. Afsløringen af monumentet finder sted på den historiske dato den 29. august og foretages af dron-

ning Margrethe i overværelse af statsminister Lars Løkke Rasmussen, repræsentanter for de allierede, forsvaret og veteraner fra 1939-1945.

Den 29. august 1943 brød forhandlingspolitikken sammen. På baggrund af tyske krav om indførelse af bl.a. dødsstraf indgav regeringen sin afskedsbegæring.

Den 29. august 1943 blev kasernen i Ryvangen underlagt tysk militær og anvendt til indkvartering af tropper, mens øvelsesterrænet blev brugt som henrettelses- og begravelsesplads for danske modstandsfolk.

Mindemuren i pergolaen ved hovedindgangen nummer tavler med 151 modstandsfolk, der i befrielsesåret 1945 var sporløst forsvundet, de fleste i tyske kzeleje og fængsler. Nogle omkom i flammerne fra bombardementet af Shellhuset. To år efter – den 29. august 1945 – blev kisterne på 106 dræbte modstandsfolk samlet på ridebanen bag Christiansborg Slot og kørt til Ryvangen.

Per Arnoldi har i flere år arbejdet med sine umage erindringer, som Gyldendal under titlen "Solo" udsender den 6. september. Et værk på 600 sider med 200 nænsomme illustrationer.

Per Arnoldi, kunstmaler og plakattegner mm., København